

Letnik 1917.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XX. — Izdan in razposlan 8. dne februarja 1917.

Vsebina: (Št. 45–47.) 45. Razglas o prenosu dopustila z dne 24. avgusta 1909. l. za več z električno silo obratovanih malih železniških prog z ozkim tirom v mestnem okolišu budějoviškem. — 46. Ukaz o dobivanju žganih opojnih tekočin iz Ogrskega, Bosne in Hercegovine. — 47. Ukaz, s katerim se v porazumu z udeleženi ministristvi in v soglasju z vojnim ministristvom za dobo sedanje vojne izpreminja izvršitveni ukaz k zakonu z dne 21. decembra 1912. l. o dajanju konj in voz.

45.

Razglas ministrstva za železnice z dne 31. januarja 1917. l.

o prenosu dopustila z dne 24. avgusta 1909. l. (drž. zak. št. 129) za več z električno silo obratovanih malih železniških prog z ozkim tirom v mestnem okolišu budějoviškem.

Ker je Združena delniška družba za elektriko na Dunaju od banke Union na Dunaju kupno pridobila male železniške proge z ozkim tirom v mestnem okolišu budějoviškem, obratovane z električno silo, ki so predmet razglasa ministrstva za železnice z dne 24. avgusta 1909. l. (drž. zak. št. 129), se prenašajo zgoraj imenovani koncesionarki glede oznamenjenih malih železniških prog nastale dopustilne pravice in dolžnosti na Združeno delniško družbo za elektriko na Dunaju in iz tega povoda se izpreminjajo določila gornjega razglasa tako:

I.

Na mesto določil v zadnjem odstavku § 7 stopijo nastopna določila:

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe v zmislu zakonov z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) in z dne 25. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 1 iz leta 1895.) ozirati se na doslužene podčastnike vojske, vojne mornarice, deželne brambe in orožništva.

II.

Na koncu § 11 se pristavlja:

Ustav pokojninske blagajnice ter vsaka njegova prememba potrebuje odobrenja ministrstva za železnice.

Forster s. r.

46.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministristvom z dne 1. februarja 1917. l.

o dobivanju žganih opojnih tekočin iz Ogrskega, Bosne in Hercegovine.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) in § 3 ukaza

vsega ministrstva z dne 13. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 383) se ukazuje tako:

§ 1.

Kdor dobiva žgane opojne tekočine vsake vrste, ki so podvržene finančnouradnemu preodkaznemu postopanju, kakor obdačen špirit, pitno žganje, rum, slivovko, konjak, likérje, alkoholovite esence, francosko žganje itd. iz Ogrskega, oziroma iz Bosne in Hercegovine, je dolžen to blago, ako množina alkohola, ki je v pošiljlatvi, po izvidu pošiljalnega urada presega 3 litre, ponuditi v nakup središču za špirit (ministrstveni ukaz z dne 8. novembra 1915. l. [drž. zak. št. 331]).

Prihod takih pošiljatev v Avstrijo mora prejemnik blaga nemudoma priporočeno naznaniti središču za špirit na Dunaju, IX., Liechtensteinstraße 55 ter navesti vrsto, množino, vsebino alkohola, kraj skladišča ter način omota. Prejemnik je nadalje dolžen blago dobro hraniti dotlej, da ga prevzame središče za špirit.

§ 2.

Središče za špirit prevzema blago po prodajnih cenah, vsakočasno ustanovljenih v Avstriji za blago iste vrste. Višja cena se sme plačati le z odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi; pravitako določi urad za prehranjevanje ljudi ceno, ki jo plača središče za špirit ob prevzetju blaga, ako za dotično blago v Avstriji niso ustanovljene prodajne cene.

V prevzemni ceni, ki jo plačuje središče za špirit, je zapopadena doklada k žganjarini; to doklado mora torej plačevati prejemnik, ki je dolžen ponuditi blago.

Hkratu ko prevzame blago, mora središče za špirit plačati ustanovljeno ceno.

§ 3.

Ako se zavezance brani prodati blago središču za špirit ali se pokoriti odredbi ali zaukazu središča za špirit gledé blaga ali ako ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati z dotičnim blagom ali za čigar račun leži, more urad za prehranjevanje ljudi na predlog

središča za špirit odrediti, da se prisilno odvzame blago.

Razsodba ima moč zoper vsakogar, ki ima pravice do blaga. Izvrši jo politično oblastvo I. stopnje.

Za prisilno odvzeto blago se povrne znesek, ki je za 10 odstotkov nižji nego ustanovljena prevzemna cena. Od tega povračila se odbijejo stroški prisilnega odvzetja.

Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služijo povračilni zneski za zadostitev zahtev tretjih oseb iz stvarnih pravic, je povračilni znesek položiti na sodišču.

Prisilno odvzeto blago mora njegov zadnji posestnik (hranilec) brezplačno in dobro hraniti dotlej, da se odpelje.

§ 4.

Središče za špirit je dolžno v nakup ponujeno blago ali pridobiti najdalje v 10 dneh od dneva prihoda strankinega naznanila in ga prevzeti po ustanovljeni ceni ali izjaviti, da se odreka prevzeti blago.

§ 5.

Dostavni uradi (§ 5 ministrstvenega ukaza z dne 20. julija 1899. l. [drž. zak. št. 128]) so dolžni takoj po prihodu duplikata prehodnice v § 1 tega ukaza oznamene preodkazu zavezane pošiljatve priporočeno naznaniti središču za špirit pošiljačevu in prejemnikovo ime, nadalje vrsto, množino, vsebino alkohola, ter način omota blaga.

Nekraté izpolnjevanja zadevnih določil o plačevanju doklade k žganjarini (§ 4 ukaza o dokladi k žganjarini z dne 23. januarja 1914. l. [drž. zak. št. 12]) ne sme dostavni urad nikakor izročiti izkaznice, preden je došlo obvestilo središča za špirit (§ 4 tega ukaza).

§ 6.

Vse prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju dolžnosti, ustanovljenih v ukazu, kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 K ali po svojem

preudarku z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Spitzmüller s. r.

Höfer s. r.

47.

Ukaz ministrstva za deželno bran z dne 6. februarja 1917. l.,

s katerim se v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom za dobo sedanje vojne izpreminja izvršitveni ukaz k zakonu z dne 21. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 235) o dajanju konj in voz.

Člen 1.

Določila ministrstvenega ukaza z dne 1. avgusta 1913. l. (drž. zak. št. 265) K § 5 in K § 6 se s tem razveljavljajo za dobo sedanje vojne in namesto njih naj veljajo naslednja določila:

K § 5.

Da se določijo cenilci, naj politično deželno oblastvo izbere iz strokovnjakov, kar jih je v njegovem upravnem okolišu in ki ustrezajo zakonitim pogojem, tako število in jih ima v razvidnosti, da se more iz tega števila prideliti klasifikacijskim komisijam, uradujočim v upravnem okolišu, zakonito predpisano število cenilcev.

Iz tega kroga cenilcev, ki se morajo izbrati v porazumu z glavno korporacijo upravnega okoliša, poklicano za varovanje interesov posestnikov konj, določijo politična okrajna oblastva posameznim klasifikacijskim komisijam pridružene cenilce. Pri tem se je ozirati tudi na primerno število uadomestnikov. Cenilci morajo, kolikor je mogoče, spremljati komisijo ves čas, dokler uraduje.

Namestitev za cenilca se more odkloniti le iz razlogov, določenih v občinskih redih za odklonitev izvolitve v občinski zastop.

Nagrado naj dogovori politično deželno oblastvo s cenilci, preden jih vzame v razvidnost.

Vsaki občini je dano na voljo odposlati dva zaupnika, ki sta lahko navzoča pri komisijskem uradovanju med klasifikacijo konj iz dotične občine. Ta zaupnika voli občinski zastop; njima ne gre odškodnina iz državnih novcev.

Pisarja preskrbi načeloma občina klasifikacijskega kraja.

K § 6.

Za pravice zahtevati oprostitev od privedbe h klasifikaciji se je potegniti kolikor mogoče hkratu z naznanilom in jih dokazati — kolikor se ne tičejo konj, ki so po izvršitvenih določilih k § 4 oproščeni naznanila.

Kakor dokazi za posamezne oprostilne razloge po § 1 pridejo predvsem v poštev:

točka 4: pri neaktivnih potrdilo predpostavljene poveljstva;

točka 6: potrdilo poštnega in telegrafskega ravnateljstva;

točka 7, 10, 12 in 13: po dveh posestnikih konj, ki jih je privedi, izdano in po občinskem predstojniku potrjeno izpričevalo, ki mora, ako se zahteva oprostitev po točki 10, razen pripadnosti konja k doličnim plemenskim obratom potrditi hkratu tudi okolnost, da gre temu plemenskemu obratu svojstvo zasebne kobilarnice v zmislu določil k § 1 tega ukaza;

točka 8: potrdilo občinskega predstojnika, pri zakladih, ki jih upravlja država, potrdilo predstavljene oblasti;

točka 11: dovolilnica;

točka 14 c): izpričevalo, ki ga napiše živinozdravnik ali ki ga izdasta dva posestnika konj, ki jih je privedi, in ga potrdi občinski predstojnik. Istotako je tudi dokazati oprostilni razlog gledé na čas brejih kobil ter kobil z žrebeti pri sescu v šesttedenski dobi sesanja in konj, ki jih je po določilih k § 1 tega ukaza enačiti po § 1, točka 14 c) zakona oproščenim konjem.

Oprostilni razlog, da konj v letu klasifikacije še ni dopolnil četrtega leta starosti, je redno izkazati z izpričevalom, ki ga napiše živinozdravnik; izpričevalo, izdano od dveh posestnikov konj, ki jih je privedi, je za ta oprostilni razlog le tedaj dopustno za dokaz, ako v političnem okraju ni živinozdravnika in ako občinski predstojnik potrdi na izpričevalu, da ni mogoče predložiti živinozdravniškega izpričevala, ker ni živinozdravnika.

Oprostilni razlogi, za kojih dokaz je določeno izpričevalo, ki ga izdasta dva posestnika konj, ki jih je privedi, se lahko dokažejo, ako bi se to izpričevalo ne dalo nabavati ali le težko, ker se branijo osebe, ki pridejo za izdajo v prvi vrsti v pošte, z izpričevalom občinskega predstojnika, ki potrjuje to okolnost in, da je dan oprostilni razlog.

Predsednik posreduje občevanje med vojaškim zastopnikom in posestniki konj in izdaja s sopodpisom vojaškega zastopnika o „docela nesposoben“ klasifikovanih konjih potrdila, ki jih mora potrditi vsakočasno občinski predstojnik stojališča konj — ako se porablja kakor dokaz za oprostitev od nadaljnje privedbe na klasifikacije v istem nabornem okraju.

Izbiraje med konji, spoznanimi za sposobne, se zahtevajo, kolikor dopuščajo to vojaški interesi,

konji takih oseb, ki imajo več nego enega konja, v prvi vrsti in šele potem konji takih oseb, ki imajo samo enega konja.

Konje in opreme za tovarna živinčeta je ceniti tako, da navedejo trije cenilci vrednost konja, oziroma opreme za tovarno živinče ločeno, torej brez skupnega posvetovanja. O ceni je pisati zapisnik.

Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Na oprostilne dokaze, že podane za bodočo klasifikacijo konj, se tudi uporablja ta ukaz, kolikor so v njem druga določila.

Georgi s. r.